

Læreplan for norsk 1.klasse 2020/2021

Fag:.....norsk..... Klasse: ...1.....

Tekstene som elevene møter i faget vil påvirke deres dannelse og identitetsutvikling, også på det livssynsmessige området. Mer eller mindre tydelig bærer tekstene med seg et grunnleggende syn på mennesket, samfunnet og meningen med livet. Utvikling av evne til kritisk tenkning vil innebære at elevene lærer å analysere hvilke normer og verdier som formidles og å vurdere disse. Faget skal gi tilgang til tekster som gir dem positive forbilder, utvider deres horisont og skaper empati.

Bibelen og kristendommen generelt er grunnleggende i vår kultur. Bruk av tekster som gir innsikt i kristen tro og etikk vil derfor være viktig for kulturforståelsen. Slike tekster vil også kunne være et kritisk korrektiv til dagens majoritetskultur og bidra til at elevene blir reflekterte samfunnsborgere, med respekt for mennesker med forskjellig ståsted.

Gud har gitt mennesket evner til kommunikasjon og kreativitet. Faget skal ruste elevene til å bruke språket ansvarlig, til Guds ære og til tjeneste og glede for sine medmennesker, både individuelt og på samfunnsnivå.

Hovedområder / tverrfaglig temaer	Kompetansemål	Læringsmål	Lærestoff	Arbeidsmåter	Vurderingsform
Tekst i kontekst	Lytte til og samtale om skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål	Jeg skal kunne lytte til høytlesing og kunne gjenfortelle hva jeg har hørt.	Diverse sakprosa og skjønnlitteratur. Salto lesebok og arbeidsbok. Zippys venner. Lydbøker.	<i>Muntlige ferdigheter.</i> Samtale i samlingsstund og ved stasjonsarbeid.	Observere og lytte om eleven deltar i samtaler.

	og nynorsk	Jeg skal kunne fortelle hvilke følelser en tekst gir meg.			
Tekst i kontekst	låne og lese bøker fra biblioteket	Bli kjent med reglene på et bibliotek. Vite når en bok er for lett, vanskelig eller passe for meg.	Bibliotekbøker	<i>Å kunne lese.</i> Være på biblioteket. Få omvisning av bibliotekar. Samtale i klassen og en til en om vanskelighetsgrad på bøker.	Observere om elevene kan følge reglene og om elevene velger riktig bok til sitt nivå.
Tekst i kontekst Folkehelse og livsmestring	uttrykke tekstoppleser gjennom lek, sang, tegning,	Dramatisere eventyr og bibelhistorier	Eventyrsamlinger. Bibelen. Skjønnlitteratur og sakprosa. Salto.	<i>Ulike ferdigheter</i> Lese og lytte til eventyr og bibelfortellinger	Observere om elevene deltar i å lese og lytte. Observere om det de formidler reflekterer det de har hørt og om det er forståelig for andre.

<p><i>I norsk handler det tverrfaglige temaet folkehelse og livsmestring om å utvikle elevenes evne til å uttrykke seg skriftlig og muntlig</i></p>	<p>skrivning og andre kreative aktiviteter</p>	<p>Tegne eller forme det du har hørt.</p> <p>Tegne og forme/lage bokstaver.</p> <p>Skrive bokstavene i bokstavhuset.</p> <p>Uttrykke følelser gjennom tegning, dramatisering, sang og lek</p>	<p>Bokstavkongen. Zippys venner. Olweus.</p>	<p>ger i samlingsstunden.</p> <p>Jobbe med stasjonsarbeid.</p> <p>Sitte i ring og se hverandre i øynene når vi prater. Lytte og gi tilbakemeldinger.</p>	
<p>Kritisk tilnærming til tekst</p>	<p>samtale om og beskrive hvordan</p>	<p>Delta på å lage klasseregler.</p>	<p>Zippys venner-fortellingene. Bøker og filmer som passer til</p>	<p><i>Muntlige ferdigheter.</i></p>	<p>Observere om barnet deltar i samtaler og lytter.</p>

<p>Folkehelse og livsmestring.</p> <p><i>Dette tverrfaglige temaet gir elevene grunnlag for å kunne gi uttrykk for egne følelser, tanker og erfaringer, noe som er viktig for å håndtere relasjoner og delta i et sosialt fellesskap.</i></p> <p>Demokrati og medborgerskap</p> <p><i>Dette tverrfaglige temaet gjør at gjennom kritisk arbeid med tekster og ytringer øver elevene opp evnen til kritisk tenkning og lærer seg å håndtere meningsbrytninger gjennom refleksjon, dialog og diskusjon.</i></p>	<p>ord vi bruker, kan påvirke andre</p>	<p>Jeg gjør en innsats for at alle skal trives i klassen.</p>	<p>utgangspunkt for samtale.</p> <p>Sosiale mål for småskolen.</p>	<p>Ha klassemøte. Sitte i ring.</p> <p>Se filmer.</p> <p>Ha avstemming.</p>	
<p>Tekst i kontekst</p> <p>Språket som system og mulighet</p>	<p>leke med rim og rytme og lytte ut språklyder og</p>	<p>Kunne rime. Kjenne igjen rytme og stavelser. Kunne språklydene.</p>	<p>Språkleker Frost Salto. Rim og regler. Sanger.</p>	<p><i>Muntlige ferdigheter. Å kunne lese. Å kunne skrive.</i></p>	<p>Kartlegge om eleven kjenner igjen bokstavene og språklydene.</p> <p>Kartlegge om eleven kan rime og leke med språkets rytme gjennom</p>

	stavelser i ord			Stasjoner. Samling.	kartleggingsprøve og egne tester.
Tekst i kontekst Skriftlig tekstsaking	Trekke bokstavlyder sammen til ord under lesing og skriving	Kunne bokstavlydene og kjenne igjen formen på dem. Kjenne igjen hvordan noen bokstaver forandrer lyd utfra hvilke andre bokstaver den står sammen med. Jeg skal kunne skrive ord både alene og i samskriving med andre.	Bokstavkongen Diverse apper. STL+ Salto arbeidsbok. Diverse apper. STL+	<i>Muntlige ferdigheter.</i> <i>Å kunne lese og skrive.</i> Samling. Stasjoner.	 Observere og lytte til elevens lesing og skriving. Kartleggingsprøve

<p>Tekst i kontekst</p>	<p>lese med sammenheng og forståelse på papir og digitalt og bruke enkle strategier for leseforståelse</p>	<p>Jeg skal kunne lese korte ord og setninger.</p> <p>Jeg skal kunne og kjenne til enkle lesestrategier.</p>	<p>Salto lesebok. Teaching fantastic-oppgaver. Malimo-oppgaver. Skjønnlitteratur og annen litteratur.</p>	<p><i>Å kunne lese.</i> Samling. Stasjoner.</p>	<p>Observere og lytte til elevens lesing. Kartleggingsprøve.</p>
<p>Muntlig kommunikasjon</p>	<p>lytte, ta ordet etter tur og begrunne egne meninger i samtaler</p>	<p>Jeg skal kunne følge klassereglene.</p> <p>Jeg skal kunne sette ord på egne meninger.</p> <p>Jeg skal vite hva det betyr å være</p>	<p>Zippys venner. Salto lesebok. Gaia arbeidsbok.</p>	<p><i>Muntlige ferdigheter.</i> Samling. Alle sammenhenger.</p>	<p>Observere om eleven klarer å lytte til samtaler og delta med egne meninger.</p>

		en god lytter.			
Skriftlig tekstskaping Muntlig kommunikasjon	Beskrive og fortelle muntlig og skriftlig	Jeg skal bruke ord og tekst til å forklare det jeg ser og tenker på.	Salto. Zippys venner. Frost språkleker. Kidspiration, tankekart.	<i>Muntlig ferdigheter.</i> <i>Å kunne skrive.</i> Samling. Stasjoner. Tur.	Observere og lytte om eleven klarer å beskrive og fortelle og legge opp til at de skriver korte beskrivende tekster.
Skriftlig tekstskaping	skrive tekster for hånd og med tastatur	Jeg skal kjenne igjen hvilken bokstavform og bokstavlyd som hører sammen.	STL+ Salto arbeidsbok. Teaching Funtastic og Malimo-oppgaver.	<i>Å kunne skrive.</i> Samling. Stasjoner.	Observere elevenes arbeid med STL+ og ipad, samt i arbeidsbøker.
Skriftlig tekstskaping Språket som system og mulighet	bruke store og små bokstaver, punktum, spørsmålstegn og	Jeg skal vite hvordan det er best å bruke fingrene på et tastatur.	Salto. Diverse apper.	<i>Muntlige ferdigheter.</i> <i>Å kunne skrive.</i> Samling. Stasjoner.	Observere om eleven lytter og samtaler på en hensiktsmessig måte. Vurdere om de holder blyanten rett og former bokstavene rett. Observerer om de

	<p>utropstegn i tekster og samtale om egne og andres tekster</p>	<p>Jeg skal kunne holde en blyant riktig.</p> <p>Jeg skal kjenne til hvordan bokstaven formes med blyant.</p> <p>Jeg skal vite reglene for store og små bokstaver og øve meg i å bruke de.</p> <p>Jeg skal vite reglene for punktum og øve meg i å bruke den.</p>	<p>Bokstavkongen.</p> <p>Diverse apper.</p> <p>Salto.</p> <p>Salto.</p> <p>Salto arbeidsbok.</p> <p>Diverse apper.</p> <p>STL+</p> <p>Diverse apper.</p>		<p>bruker store bokstaver på rett sted.</p>
--	--	---	--	--	---

		Jeg skal øve meg i å få tilbakemelding på egen tekst.			
Skriftlig tekstskaping	lage tekster som kombinerer skrift med bilder	Jeg skal lære å ha god samtale om tekst og illustrasjoner. Jeg skal kunne skrive riktig bokstav og ord til riktig bilde.	STL+ Salto arbeidsbok.	<i>Å kunne skrive. Digitale ferdigheter.</i> Samling. Stasjoner	Observere og vurdere om eleven klarer å se sammenhengen mellom tekst og bilde ved blant annet bruk av iPad og STL+. Kartleggingsprøve våren.
Språket som system og mulighet	Utforske og samtale om oppbygningen av og betydningen til ord og uttrykk	Jeg skal kunne klappe og hoppe stavelser. Jeg skal kjenne til forskjellen	Frost språkleker Salto lesebok Diverse apper. Salto.	<i>Ulike ferdigheter.</i> Samling. Stasjoner.	Observere om barnet deltar i samtale om og viser forståelse for ord og uttrykk.

		<p>på vokaler og konsonanter.</p> <p>Jeg skal klare å spørre hvis det er ord jeg ikke forstår.</p> <p>Jeg skal kunne kjenne til at et ord kan ha flere betydninger.</p>	Teaching funtastic og Malimo-oppgaver.		
<p>Språket som system og mulighet</p> <p>Språklig mangfold</p>	<p>Utforske eget talespråk og samtale om forskjeller og likheter mellom talespråk</p>	<p>Jeg skal kjenne til at noen ord ser annerledes ut i skrift enn i tale.</p> <p>Jeg skal øve på hvor i munnen jeg</p>	<p>Salto STL+ Diverse apper</p> <p>Bokstavkongen Frost språkleker</p>	<p><i>Muntlige ferdigheter.</i> <i>Å kunne lese.</i></p> <p>Samlingsstund. Stasjoner.</p>	<p>Observere om eleven i samtale kan formidle forskjeller og likheter ved tale og skriftspråk.</p>

	og skriftspråk	sier de forskjellige lydene.	Salto		
					Kartleggingsprøve lesing UDIR Bokstavprøven Salto sine kartleggingsprøver, Ordkje detest, Språk 6-16, Logos

Lese og skriveplan:

Salto bokstavplansjer henges opp i klasserom etter hvert som de blir introdusert.

Arbeid med språklig bevissthet; rim, rytme og stavelser (Jørgen Frost + Saltos lærerveil.)

Bokstavinnlæringa skjer med to bokstaver i uka. Små og store bokstaver blir presentert sammen

Nivådelte lekser fra Salto.

Begynner med STL+ før høstferien. Arbeider med STL+ på stasjoner to ganger i uka (Kringstad-ark)

Ukas ord

Leselekse hver dag
Skrivelekse hver dag
Høytlesing under spising
Tankekart/Fortellerfisken
Skriverammer(stilas)
Skrive setninger med hjelp av en voksen, med stor bokstav og punktum digitalt.

Tiltak for elever som ikke følger forventet progresjon i lese- og skriveopplæringen:	Tilpassede lekser Pedagogisk analyse TPO Intensive lese- og skrivekurs
---	---

Tiltak for å fremme motivasjon for lesing og skrivning:	Damms leseunivers Ukentlige besøk på skolens bibliotek
--	---

Apper	Poio, Bokstavkongen,(bli kjent med bokstavene, lær å lese,)Salto smartøving, Multi smartøving, Kidspiration (Linki) Bookcreator , Monkey math, Gjett bildet Barnebibelen Vi bruker intowords på iPadene
--------------	---

Arbeide kreativt med tegning og skriving i forbindelse med lesing.

Kunne riktig blyantgrep

Kunne trekke lyder sammen til ord

Kunne forme alle bokstavene.

Vite hvor alle bokstavene begynner.

Kunne lese store og små trykte bokstaver og vise forståelse for sammenhengen mellom språklyd og bokstav og mellom talespråk og skriftspråk

Kunne finne rett bokstav på tastaturet.